

J.E.F

Red de jungle

3DE, 4DE,
5DE, 6^{DE}
LEERJAAR
& 1^E, 2^E
MIDDELBAAR

België, Zwitserland, Frankrijk — 2024
Duur: 87 min. — Vlaams gesproken,
zonder ondertitels
Regie: Claude Barras

Red de jungle

Doelgroep

3de, 4de, 5de, 6de leerjaar & 1e, 2e middelbaar

J'E.F met de klas

J'E.F wil kinderen en jongeren filmwijs maken. We dagen je als leerkracht uit om het medium film breed in je lessenpakket te integreren. We reiken je tools aan om je leerlingen de film op een actieve, creatieve en kritische manier te laten beleven. Naast deze lesmap hebben we nog meer in huis. Je vindt het overzicht achteraan in deze lesmap.

Lesmap

In deze lesmap zoomen we in op de productie van de film, de thematiek en de verhaallijn, maar we geven ook interessante filmtechnische duiding. De lesmap wordt doorspekt met weetjes, vragen en methodieken.

Afspeellijst

Bij *Red de jungle* is een [uitgebreide afspeellijst](#) beschikbaar op YouTube met beelden van de making of, interview- en filmfragmenten. Je kan deze fragmenten inzetten als rode draad van de filmbespreking.

Pinterest

Neem er zeker ook het [prikbord op Pinterest](#) bij. Je vindt er tal van leuke, visuele en interessante beelden en elementen die je kan koppelen aan de bespreking.

Jouw mening telt

Laat ons weten wat je vindt van de inhoud van deze lesmap. Je kan [hier](#) een evaluatieformulier invullen.

Workshop bij de film

Wil je jouw klas diepgaand laten experimenteren met deze film? Boek dan een [filmworkshop van J'E.F.](#)

Maak met je leerlingen een activistische stop-motionfilm over natuurbehoud, geïnspireerd door de prachtige animatiefilm *Red de jungle*.

De film *Red de Jungle* laat zien hoe belangrijk natuurbehoud is. Maar wat kunnen jouw leerlingen doen in hun eigen omgeving? Tijdens deze workshop maken ze een stop-motionfilmpje met een activistische boodschap. Ze vertellen een verhaal en roepen op tot actie. Met iPads brengen ze hun ideeën tot leven in een korte animatie mét impact!

Meer info op [onze website](#).

De inhoud van deze lesmap is eigendom van J'E.F en mag enkel worden overgenomen en hergebruikt mits vermelding van J'E.F.

Filmfiche

Synopsis	3
Technische kaart	3
In de pers	3
Introfilm	3

Filmproductie

Regisseur met een missie	4
Borneo	5
Dubbelzinnige titel	5

Inhoudelijke info

Ontbossing & activisme	6
Orang-oetans & bedreigde dieren	8
Nomadisch leven en culturele identiteit	9

Filmtechnische info

Stop motion & claymation	11
Geluid brengt de jungle tot leven	12
Realistische belichting	13
Camerastandpunt & perspectief	14

Pinterest

Bibliografie

Film- en gamewijsheid: het J'E.F model

Op zoek naar inspiratie?

Heb je een vraag of bedenking bij deze lesmap?
Stuur een mail naar info@jeugdfilm.be

Filmfiche

Synopsis

Kéria woont samen met haar vader aan de rand van het oerwoud in Borneo, als haar neefje Selaï vanuit de jungle een tijdje bij hen komt wonen. Wanneer Kéria een baby orang-oetan vindt, willen ze die samen verzorgen om het aapje later in het oerwoud vrij te laten. Maar de jungle wordt bedreigd door grote houthakbedrijven. Kéria en Selaï zetten alles op alles om de natuur en hun familie te beschermen.

Na het fenomenale en bekroonde *Mijn naam is Courgette*, komt de Zwitserse regisseur Claude Barras met een nieuwe stop-motion parel. Deze keer trekt hij zich het lot van de jungle aan en maakt hij iedereen warm voor natuurbehoud – én voor schattige orang-oetans.

Technische kaart

Een film van Claude Barras
België, Zwitserland, Frankrijk, 2024, 87 minuten, Vlaams
gesproken, zonder ondertitels.

Scenario	Claude Barras, Nancy Huston, Morgan Navarro
Productie	Nicolas Burlet, Hugo Deghilage, Annemie Degryse, Olivier Glassey, Barbara Letellier, Laurence Petit, Izabela Rieben, Carole Scotta, Vincent Tavier
Muziek	Charles de Ville
Montage	Claude Barras
Cast	Anna-Marie Missoul, Finn Van Dijck, Jenne Decleir, Marit Stocker, Jos Dom
Distributie	J'E.F

In de pers

“Zijn typerende stop-motionbewegingen vloeien zoals de watervallen in de film: ietwat houterig, maar prachtig in hun eenvoud. De weelde van de wildernis komt even sterk binnen als de onthutsende vernieling ervan.”

– Jule Woltering, [De Standaard](#)

“Toch weet Barras zijn ernstige boodschap te verpakken in een aantrekkelijk jasje dat groot en klein verleidt. Nooit gedacht dat een met de hand geknutselde jungle er zo weelderig uit kon zien.” – Lieven Trio, [De Morgen](#)

Introfilm

Bekijk zeker en vast [deze intro](#) voor je naar de film gaat. Dit filmpje wordt ook getoond in de cinema of het CC waar je de film met je klas gaat bekijken.

Regisseur met een missie

De Zwitserse regisseur [Claude Barras](#) kiest heel bewust voor de 'kinderlijke' en komische vorm van stop motion-animatie voor zijn films over serieuze onderwerpen. Hij zegt dat hij eigenlijk realistische films maakt, die tot in de puntjes geresearched zijn. Met de animatie creëert hij de nodige afstand om de soms harde issues behapbaar te maken.

▶ Bekijk ook [deze trailer van Mijn naam is Courgette \(2016\)](#), de vorige film van Claude Barras, over het leven in een kindertehuis.

Vragen voor de leerlingen:

- # Waarover gaat *Red de jungle*?
- # Waarover denk je dat *Mijn naam is Courgette* gaat?
- # Snap je dat de regisseur kiest om met kleipoppetjes te werken om deze films te maken? Waarom doet hij dat denk je?
- # Zou je het aangenamer vinden als bijvoorbeeld het journaal ook zou werken met animatie om geweld en slecht nieuws te brengen? Waarom wel/niet?

Voor *Red de jungle* liet de regisseur zich inspireren door zijn grootouders, die behoorden tot de laatste generatie van semi-nomaden uit de Europese Alpen. Net als de familie van Kéria, verplaatsten die zich door het bos, en leefden ze op het ritme van de natuur en volgens de cyclus van de seizoenen. Daarom is dit voor Claude Barras een heel persoonlijke film. Tijdens de voorbereidingen voor *Red de jungle* trok hij trouwens zelf ook het oerwoud van Borneo in met een gezin.

Anderzijds heeft hij ook een maatschappelijke missie, en werd hij beïnvloed door het werk van Bruno Manser, een Zwitserse milieu-activist die onder mysterieuze omstandigheden verdween in de jungle van Borneo. Van hem nam Barras de strijdlust over, en de missie om de wereld te veranderen.

▶ [Deze video toont Bruno Manser in de jungle. De video is Duits en Zwitsers gesproken, dus je kan eventueel het geluid dempen en zelf vertellen wat er gebeurt. Je kan ook automatisch Nederlandse ondertiteling genereren via het tandwiel.](#)

Vragen voor de leerlingen:

- # Herken je de strijdlust van Kéria uit de film? Waarom wel/niet?
- # Waarom zou Bruno Manser in de jungle gaan strijden? Vind je dat bewonderenswaardig? Waarom wel/niet?
- # Zijn er onderwerpen waarvoor jij zou willen opkomen? Welke? En waarom precies?
- # Als jij mensen wil overtuigen om ook om dit onderwerp te geven, hoe zou je dat dan aanpakken? Wat zou je precies kunnen doen?

In [deze blogpost](#) lees je een interview met regisseur Claude Barras.

Borneo

Red de jungle speelt zich af op Borneo, een eiland in Zuidoost-Azië, en het derde grootste eiland ter wereld, na Groenland en Nieuw-Guinea. Borneo bestaat uit een deel Indonesië, een deel Maleisië en het volledige land Brunei.

De film is gemaakt in Zwitserland, Frankrijk en België, maar de regisseur ging wel naar Borneo om zich voor te bereiden en de omgeving te leren kennen. De plaatselijke natuur en de inheemse bevolking hebben dan ook een centrale rol in de film.

▶ Met [deze video](#) en [deze video](#) (Engels gesproken, automatische Nederlandse ondertiteling via het tandwiel) toon je je leerlingen beelden van Borneo.

▶ Herbekijk dan [deze scène](#). Komen de beelden overeen?

Filmlocatie zoeken met Google Earth

Waar een film zich afspeelt, is vaak een abstract gegeven. Vraag de kinderen uit de klas wat ze associëren met Borneo. Laat ze daarna het [Pinterestbord](#) bekijken. Komt dit overeen?

Via [Google Earth](#) (web - gratis) laat je daarna je leerlingen het land opsporen en erheen 'vliegen'! Is het ver van hun huis? Zijn ze er ooit geweest? Of in een buurland? Welke taal spreken ze daar? Een uitgebreide uitleg van deze opdracht vind je in [dit document met algemene werkvormen](#).

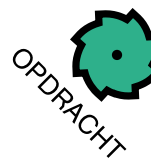
Dubbelzinnige titel

In het Nederlands laat de filmtitel *Red de jungle* weinig aan de verbeelding over. Het is een duidelijke oproep tot actie, die past bij de missie van de regisseur. In het originele Frans heeft de film echter een andere titel: *Sauvages*, of 'Wilden'.

Vragen voor de leerlingen:

- # Waaraan denk je bij het woord 'wilden' of 'wild'?
 - ⦿ Wanneer is iemand of iets wild volgens jou?
- # Welke associaties roepen de verschillende titels bij jou op? De Nederlandse vs. de Franse?
 - ⦿ Welke titel verkies je en waarom?
- # Waar denk je dat de regisseur naar verwijst met de 'Wilden' uit de titel? Wie zijn de 'Wilden'? De dieren, de nomaden, de kinderen, de houtkappers?
 - ⦿ Je kan hier teruggrijpen naar termen die de leerlingen bij de eerste vraag hebben vermeld en ze aftoetsen.
- # Waarom denk je dat de film in het Nederlands niet gewoon de letterlijke vertaling van de titel heeft: 'Wilden'?

Een nieuwe filmtitel

Stel dat jij de Nederlandse titel voor de film zou moeten verzinnen. Welke titel zou je dan kiezen? En op welke manier zou die titel de verwachtingen van het publiek beïnvloeden of veranderen?

- ⦿ Laat je leerlingen individueel of in groepjes van twee een andere titel verzinnen voor de film. Op welk element willen ze focussen? De natuur, de personages, de omgeving, de boodschap, of nog iets anders.
- ⦿ Download de filmposter onderaan [deze pagina](#). Laat je leerlingen [Canva](#) (web - gratis) gebruiken om de poster aan te passen en er hun nieuwe titel op te zetten. Toon de filmposters aan de klas en bespreek.

Ontbossing & activisme

Het belangrijkste thema uit *Red de jungle*, is ontbossing. Ontbossing betekent dat grote stukken bos worden gekapt of verbrand, vaak om plaats te maken voor boerderijen, palmolieplantages, wegen of fabrieken. Dit is slecht voor dieren, planten, mensen en het klimaat. Wil je hier met je klas helemaal induiken? Check dan zeker de [workshops van Roots & Shoots](#).

- ▶ Herbekijk [deze scène](#), [deze scène](#) en [deze scène](#). Ze tonen allemaal het effect van ontbossing op de dieren, het woud en de plaatselijke bevolking.

- ▶ [Deze video](#) van NOS gaat dieper in op de ontbossing van het Amazonewoud in Brazilië, [deze video](#) van Het Klokhuis en [deze video](#) van Greenpeace tonen het effect van palmolieplantages.

Vragen voor de leerlingen:

- # Wat is ontbossing?
 - ⦿ Wat zie je hiervan terug in de film?
- # Wat zijn palmolieplantages en waarom worden er bossen voor gekapt?
- # Waarom willen sommige boeren en bedrijven het regenwoud veranderen in landbouwgrond, denk je?
- # Denk je dat mensen in Borneo en Brazilië anders naar ontbossing kijken dan wij? Waarom?
- # Waarom noemen sommige mensen de regenwouden 'de longen van de aarde' volgens jou?
- # Hoe kan ontbossing bijdragen aan klimaatverandering? Wat zag je hierover in de video's?
- # Wat kunnen jullie als kinderen doen om ontbossing te verminderen?
- # Er zijn verschillende initiatieven om duurzamer te telen of te consumeren. Kan je er een paar opnoemen?
 - ⦿ *FSC-hout, fairtrade producten, biologische producten, etc.*
- # Weet je waar overal palmolie in zit? Hoe pak je het aan om daar minder van te gebruiken?
- # Op welke manieren kunnen we er als klas voor zorgen dat we minder schadelijke producten gebruiken?

Regenwoud kwis

Verdeel de klas in kleine teams en stel vragen over ontbossing. Laat ze antwoorden opschrijven of met een groen/rood kaartje omhoog steken (groen = waar, rood = niet waar).

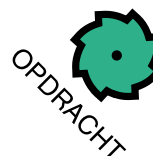
Voorbeeldvragen:

- ⊗ De Amazone wordt ook wel de 'longen van de aarde' genoemd. (Waar)
- ⊗ Ontbossing helpt dieren om betere plekken te vinden om te leven. (Niet waar)
- ⊗ Palmolie zit in veel producten die we dagelijks gebruiken, zoals chocolade, chips, koekjes, shampoo en make-up. (Waar)
- ⊗ Meer dan de helft van alle plant- en diersoorten op aarde leeft in het regenwoud. (Waar)
- ⊗ De Amazone is het enige regenwoud ter wereld. (Niet waar – er zijn ook regenwouden in Afrika en Azië, zoals in Borneo!)
- ⊗ Er worden elke dag duizenden bomen gekapt in het regenwoud. (Waar)
- ⊗ Regenwouden helpen om CO₂ (koolstofdioxide) uit de lucht te halen. (Waar)
- ⊗ Als we stoppen met ontbossing, groeit het regenwoud binnen een jaar helemaal terug. (Niet waar – het duurt tientallen tot honderden jaren om weer terug te groeien!)

Herbekijk [dit fragment](#).

'Het doel heiligt de middelen' betekent dat, als je iets goeds wil bereiken, het soms oké is om acties te ondernemen die op zich niet oké zijn, omdat het eindresultaat dat je ermee wil behalen goed is. Er is vaak discussie over deze uitspraak, omdat mensen met slechte bedoelingen ze kunnen misbruiken. Het past ook bij de kwestie van Kéria, die in het fragment een tractor laat ontploffen.

Filmfilosofie: heiligt het doel de middelen?

Ga met de leerlingen in gesprek volgens enkele filosofische vuistregels om zelf tot kennis en inzicht te komen.

Meer uitleg over deze opdracht vind je in het document 'Algemene werkvormen' te downloaden via [deze link](#). Deze vragen kunnen alvast richting geven aan het gesprek:

- ⊗ Begrijp je de uitspraak 'het doel heiligt de middelen'? Kan je een voorbeeld geven uit de film en/of uit je eigen leven? Wat is in je voorbeeld het doel, en wat zijn de middelen? Wat is er juist, en wat fout?
- ⊗ Mag je volgens jou iets doen wat niet mag of niet goed is, omdat het einddoel beter is voor bepaalde mensen of voor de wereld? Waar trek je de grens?
- ⊗ Wie bepaalt wat juist en fout is volgens jullie?
- ⊗ Wat zijn de gevolgen als de Penan niet zouden weerstaan aan de boskappers? Wat gebeurt er dan?
- ⊗ Hoe ver zou jij gaan om je mening te verkondigen?
- ⊗ Heb jij ooit een extreme actie gedaan om een standpunt duidelijk te maken? Waarom?

TIP!

Op de [website van WWF](#) kan je zelf een schoolactie starten voor een goed doel ten voordele van de natuur.

Orang-oetans & bedreigde dieren

In de jungle van Borneo worden veel diersoorten bedreigd door de ontbossing, waaronder de orang-oetans, die alleen te vinden zijn in de regenwouden van Borneo en Sumatra. Oshi, de jonge orang-oetan die zijn moeder verliest, is een van de hoofdpersonages van Red de jungle. De film benadrukt hoe belangrijk het is om dieren in hun natuurlijke leefomgeving te laten leven.

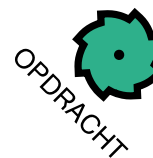
Check eventueel ook de weetjes, podcasts en video's op [National Geographic Junior](#) (web - gratis).

- Herbekijk [dit fragment](#) en [dit fragment](#).
- Op de website van Zoo/Planckendaal staat een [gratis luisterverhaal met weetjes over orang-oetans](#).

Vragen voor de leerlingen:

- # Heb je ooit al eens een orang-oetan in het echt gezien? Wist je dat dit een bedreigde diersoort was?
- # Wat betekent het als een dier bedreigd is?
- # Kunnen dieren overal overleven, of hebben ze speciale plekken nodig?
- # Waarom is het belangrijk dat dieren in hun eigen leefomgeving kunnen leven volgens jou?
- # Wat gebeurt er als een dier zijn leefgebied kwijtraakt? Wat zie je hierover in de film?
- # Kunnen dierentuinen bedreigde diersoorten helpen? Waarom wel/waarom niet?
- # Welke uitgestorven dieren zou jij willen terugbrengen?

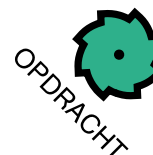

Adopteer een bedreigd dier

Laat de leerlingen in groepjes van twee een bedreigde diersoort kiezen en dit dier knutselen met papier, klei of een ander materiaal.

- ⚙ Ze geven hun pop een 'dierenpaspoort', met alle belangrijke info: naam, leefgebied, wat het eet, waarom het bedreigd is en hoe we kunnen helpen.
- ⚙ Daarna presenteren ze hun dier aan de klas alsof ze een dierenverzorger zijn, en ze de medeleerlingen moeten overtuigen om hun dier te adopteren.
- ⚙ Gebruik eventueel de [WWF Together App](#) (iOS - gratis), waardoor je leerlingen oog in oog komen te staan met bedreigde diersoorten.

- 📌 Op de [Pinterestpagina](#) vind je voorbeelden van bedreigde diersoorten.

Campagne red de Orang-oetans

Bedenk een postercampagne om de orang-oetan mee te redden. Gebruik [Canva](#) (web - gratis) om de poster vorm te geven. Rechtenvrije afbeeldingen vinden jullie op websites zoals [Shutterstock](#) of [Pexels](#).

- 📌 Bekijk [deze posters van WWF-campagnes](#) met dieren ter inspiratie.

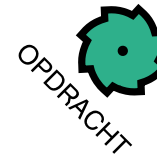

Nomadisch leven & culturele identiteit

Een deel van de inheemse bevolking van Borneo, de Penan, leeft nomadisch en in harmonie met de natuur om hen heen. Hun nauwe verbondenheid met hun omgeving en met de dieren, staat in schril contrast met de waarden van de houthakkers. Die bedrijven doen neerbuigend over de levenswijze van de nomaden.

▶ In [deze video](#) zie je hoe de echte Penan door de jungle bewegen (Engels gesproken, automatische Nederlandse ondertiteling via het tandwiel). Herbekijk ook [deze scène](#) en [deze scène](#).

Selai spreekt in de stamtaal tot een beer in de jungle, hij communiceert met het dier als een gelijke. De tweede scène toont hoe de nomaden geen dieren eten op dagen dat er een bepaalde vogel verschijnt.

Filmfilosofie: leven met de natuur

De Penan leven op een traditionele manier in de jungle. Hoe ze omgaan met de natuur, hun levenswijze, verschilt heel erg van de boskappers.

Ga met de leerlingen in gesprek volgens enkele filosofische vuistregels om zelf tot kennis en inzicht te komen.

Meer uitleg over deze opdracht vind je in het document 'Algemene werkvormen' te downloaden via [deze link](#). Deze vragen kunnen alvast richting geven aan het gesprek:

- ⊗ Wat zag je in de video van de Penan? Wat zag je in de fragmenten uit de film? Waren er overeenkomsten of verschillen? Welke?
- ⊗ Had je al eens van de Penan gehoord? Hoe zou je hen omschrijven?
- ⊗ Hoe denk je dat het is om als nomade in de jungle te leven, zonder vast huis? Heb jij één huis of meerdere?
- ⊗ Wat zijn volgens jou de voordelen en nadelen van een leven zonder technologie, zoals telefoons of auto's?
- ⊗ Waarom denk je dat inheemse volkeren de natuur zo belangrijk vinden? Hoe gebruiken zij de natuur zonder deze te beschadigen? Kunnen wij daar iets van leren?
- ⊗ Wat zou er gebeuren als iedereen op aarde net zo met de natuur omging als zij?
- ⊗ Waarom denken sommige mensen in rijke landen dat nomadisch leven primitief of ouderwets is?
- ⊗ Waar zou jij het liefst leven: in een moderne stad of in de natuur? Waarom?

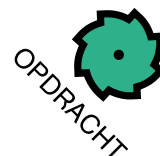

- Herbekijk dit fragment en dit fragment, waarin Kéria meer te weten komt over haar achtergrond. Doordat ze verdwaalt in de jungle, ontdekt Kéria haar nomadische afkomst en leert ze over haar stamtaal en tradities.

Vragen voor de leerlingen:

- # Wat voelt Kéria wanneer ze steeds meer te weten komt over haar roots? Kan je haar zien veranderen? Op welke manier?
- # Weet jij waar jouw familie vandaan komt?
- # Heb je ooit aan je ouders, grootouders of andere familieleden gevraagd waar zij zijn opgegroeid?
- # Ken jij een verhaal uit je familiegeschiedenis dat je bijzonder vindt?
- # Spreek jij of iemand in je familie een andere taal? Heb je feestdagen of tradities die niet iedereen in de klas viert? Draag jij soms speciale kleding voor een feest of traditie?
- # Wat zou jij aan iemand willen uitleggen over jouw cultuur of achtergrond?
- # Wat vind jij mooi aan jouw roots?

Cultuurschatkist

Elke leerling maakt een 'schatkist' met daarin voorwerpen, foto's, knutselwerkjes of symbolen die iets vertellen over zijn of haar roots, cultuur, gewoontes of familie verhalen. Aan het einde van de les kunnen de leerlingen elkaars schatkisten bekijken.

Gebruik schoendozen of andere kleine dozen en versier deze met papier, stof, verf of tekeningen. Vul ze met voorwerpen, foto's, symbolen of tekeningen, bijvoorbeeld:

- ⊗ Een foto van familie of huis
- ⊗ Een tekening of recept van een traditioneel gerecht
- ⊗ Een stukje stof van een speciaal kledingstuk
- ⊗ Een woord of zin in een andere taal of een dialect
- ⊗ Een verhaal van een familielid
- ⊗ Een vlag of symbool dat iets zegt over hun afkomst
- ⊗ Een tekst van een liedje

Benadruk dat iedereen mag delen wat hij of zij wil delen.

Niets is 'te klein' of 'te gewoon'.

Je kan de kistjes ook digitaal maken, bijvoorbeeld in [Canva](#) (web - gratis) of Powerpoint.

Stop motion & claymation

Net als in zijn vorige film *Mijn naam is Courgette* koos regisseur Claude Barras voor stop motion-animatie, en specifiek claymation, om zijn verhaal te vertellen.

Bij stop motion neemt de filmmaker foto's van dingen, personages en decors die telkens een beetje worden verplaatst. Als je alle foto's achter elkaar afspeelt, lijkt het alsof de dingen bewegen! Stop motion kan je maken met speelgoed, papier, lego of klei. Gebruik je kleifiguurtjes, dan noemen we dit claymation, een samentrekking van *clay* (klei) en *animation* (animatie). In beide gevallen is er vooral veel geduld nodig. Claude Barras werkte bijvoorbeeld acht jaar aan *Red de jungle*!

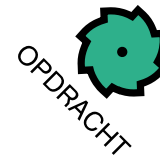
📌 Op dit [Pinterestbord](#) vind je nog meer leuke voorbeelden.

In deze video zie je welke andere vormen van animatie er nog bestaan, naast stop motion.

In deze video (Frans gesproken) en deze video krijg je een blik achter de schermen van de productie van *Red de jungle*.

Stop motion-filmpje

En nu zelf aan de slag! Verdeel je klas in groepjes en laat hen experimenteren bij het maken van stop motion-filmpjes. De app [Stop Motion Studio](#) (iOS & Android - gratis) is hiervoor ideaal.

- ⚙ Laat je leerlingen een heel kort verhaal bedenken en eventueel een storyboard maken.
- ⚙ Je kan op [deze pagina](#) een leeg storyboard downloaden. Meer uitleg over 'Storyboard maken' vind je in het [werkvormendocument](#).
- ⚙ Geef de leerlingen allerlei voorwerpen waarmee ze kunnen animeren: Lego en de bijhorende figuurtjes, lapjes stof en allerlei speelgoed.
- ⚙ Ze kunnen bijvoorbeeld hun eigen figuren maken uit plasticine of een achtergrond tekenen op een groot papier.
- ⚙ Toon de resultaten achteraf op het smartboard.

Toon je leerlingen op voorhand [deze video](#), waarin animator Jasper uitlegt hoe je aan een stop motionvideo begint. Animator Yana laat in [deze video](#) zien hoe je personages maakt.

Geluid brengt de jungle tot leven

Een soundscape bestaat uit alle geluiden die je hoort in een bepaalde omgeving, zoals het zingen van vogels, verkeer, regen, wind of muziek, die samen een sfeer of gevoel creëren. Het is een manier om met geluid een bepaalde plek of sfeer te beschrijven, net zoals een schilderij dat doet met kleuren.

Naast de mooie animatie brengen vooral de sterk uitgewerkte geluidseffecten en realistische achtergrondgeluiden de jungle tot leven. De regisseur nam dan ook delen van het geluid in de jungle zelf op, terwijl dat normaal gezien vaak achteraf in de studio gebeurt. Dankzij de vredige maar felle natuur- en dierengeluiden voelt het alsof we mee in het woud zitten. Het maakt het des te pijnlijker wanneer dit natuurlijke geluid agressief wordt verstoord door de industriële klanken van de kettingzagen en de machines van de boomkappers.

 Herbekijk [dit fragment](#).

De 'wilde' geluiden zorgen ervoor dat Kéria niet op haar gemak is. Hoewel we vaak stilstaande beelden zien, zorgt het geluid ervoor dat het woud toch levend is.

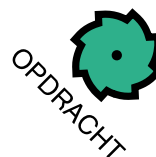
 Herbekijk daarna [dit fragment](#), waarin de jungle ontwaakt met warme geluiden, wat overeenkomt met Kéria's gevoelens.

Vragen voor de leerlingen:

- # Wat viel je op aan de geluiden in de fragmenten?
- # Wat hoorde je allemaal?
- # Hoorde je geluiden die je niet (her)kende? Welke?
- # Als je de fragmenten herbekijkt, zonder de klank erbij, wat is dan het effect?

 Bekijk [deze video](#) die het effect van geluid op video uitlegt.

Soundscape

Je leerlingen gaan een korte video maken waarin omgevingsgeluiden centraal staan. Ze creëren een soundscape (of 'geluidslandschap').

- ⚙ Toon opnieuw [dit fragment](#) uit *Red de jungle*, maar laat het geluid weg.
- ⚙ Verdeel je klas in groepjes van vier of vijf. Samen gaan ze omgevingsgeluiden verzamelen die ze opnemen met een tablet of ander opnameapparaat. Laat ze zoeken naar het geluid van regen, wind, ritselende bladeren, voetstappen, autowegen, of andere geluiden. De geluiden mogen perfect passen bij de beelden, of net een totaal andere omgeving oproepen. Je leerlingen kiezen zelf het effect dat ze willen creëren.
- ⚙ Als ze geen toegang hebben tot echte regen of wind, kunnen ze geluidseffecten downloaden van een online database zoals [Pixabay](#) (web - gratis), of check [deze blogpost](#) voor meer rechteenvrije geluiden.
- ⚙ De leerlingen kunnen de omgevingsgeluiden aanvullen met muziek, door instrumenten of alledaagse voorwerpen te gebruiken.
- ⚙ Om de geluiden te monteren tot één geheel, gebruiken ze [Canva](#) (web - gratis) of een montage-app zoals VLLO (iOS & [Android](#) - gratis).
- ⚙ Toon het fragment opnieuw en laat de groepjes live hun soundscape afspelen. Bespreek de verschillen tussen de groepjes. Hebben de soundscapes hetzelfde effect, waarin verschillen ze?

Realistische belichting

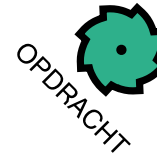
De regisseur speelt met licht om tijd weer te geven. Overdag straalt het licht warmte uit, terwijl 's nachts het blauwe licht van de sterren en de maan voor de sfeer zorgen. Ondanks de speelse stijl van de claymation, komen de locaties en scènes toch op een realistische manier tot leven, dankzij die belichting.

▶ Herbekijk dit [eerste fragment](#), dit [tweede](#), dit [derde](#), dit [vierde](#) en dit [vijfde](#) voor voorbeelden van verschillend lichtgebruik.

Vragen voor de leerlingen:

- # Hoe beïnvloedt het licht de sfeer van de scènes volgens jou?
- # Welke emoties roept dit licht bij jullie op en waarom?
- # Welke technieken denk je dat de regisseur heeft gebruikt om het warme licht, de nachtlucht of de bliksem te creëren?
- # Hoe kan de belichting in een scène bijdragen aan het vertellen van het verhaal zonder dialoog denk je?

Verfilm een zin

Je leerlingen verfilmen een zin met verschillende soorten belichting. Filmen en monteren kan met een montage-app zoals VLOO ([iOS](#) & [Android](#) - gratis) of een programma zoals Kinemaster ([iOS](#) & [Android](#) - gratis).

- ⊗ Verdeel de klas in groepjes van vier. Ze krijgen allemaal een zin om te verfilmen. Bijvoorbeeld: 'De deur gaat open en iedereen schrikt'.
- ⊗ De groepjes schrijven een kort scenario voor de scène.
- ⊗ Neem de scène drie keer op, elke keer met een andere belichtingstechniek:
 - ⊗ Warm Licht: warme tinten zoals geel en oranje om een gezellige, gelukkige sfeer of daglicht te creëren.
 - ⊗ Koud Licht: blauwe en witte tinten voor een kille, trieste sfeer of de nacht.
- ⊗ Flitsend Licht om bliksem of andere lichtflitsen mee na te bootsen.
- ⊗ Gebruik eenvoudige lichtbronnen zoals (zak)lampen, zonlicht, kaarsen en gekleurde stoffen.
- ⊗ Monteer de opnames tot een video van ongeveer 1-2 minuten waarin je de drie versies van de zin achter elkaar tonen. Bespreek de verschillen.

In dit [werkvormendocument](#) vind je meer info over een gelijkaardige opdracht, om een zin te verfilmen in verschillende beeldgroottes.

📌 Inspiratie voor deze opdracht vind je ook op dit [Pinterestbord](#).

Camerastandpunt & perspectief

Vogelperspectief, medium shot, point-of-view-shot: het zijn allemaal manieren om de camera te gebruiken en de blik van de kijker te leiden.

- ▶ Bekijk [deze video](#) die uitlegt wat de impact is van cadrage en camerastandpunten.

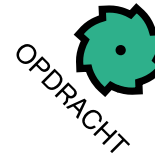
Lees hierover verder in [dit blogartikel](#).

- ▶ Herbekijk [dit fragment](#) en [dit fragment](#), waarin we dankzij het vogelperspectief een idee krijgen van de dichtheid én uitgestrektheid van de jungle.
- ▶ Herbekijk [dit fragment](#). We zien een vliegtuig vanuit Kéria's standpunt: point-of-view-shot.

Het shot maakt de hopeloosheid van Kéria duidelijk. Ze is ingesloten door het bladerdek, alsof ze hier nooit uit kan ontsnappen.

- ▶ Herbekijk [dit fragment](#), met een ruim of breed shot, dat doet denken aan deze iconische scène uit *The Lion King*.

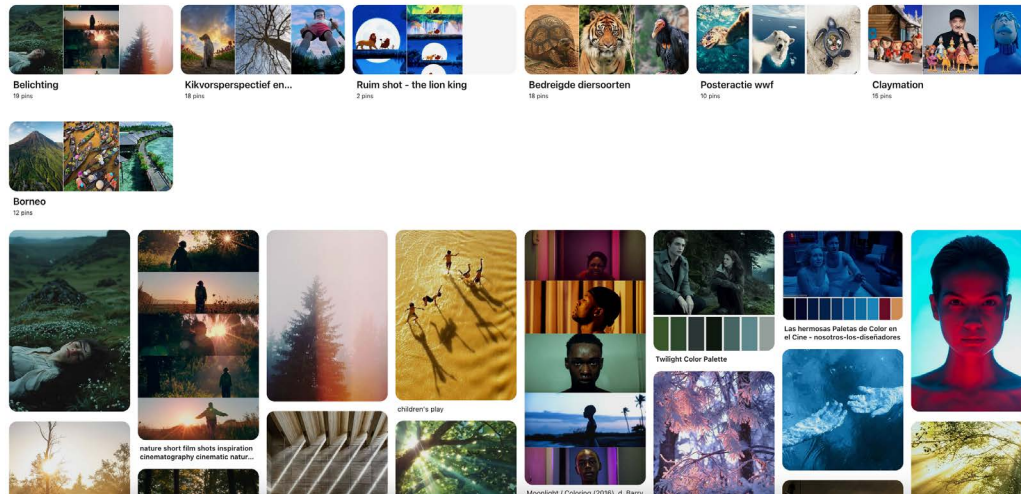

Bestudeer en film: perspectief

Bekijk klassikaal de foto's op [dit Pinterestbord](#). Sommige foto's zijn genomen in kikvorsperspectief, andere in vogelperspectief. Zien je leerlingen het verschil?

- ⊗ Bespreek hoe een perspectief de sfeer en impact van een foto kan beïnvloeden.
- ⊗ Laat de leerlingen daarna in groepjes van twee foto's nemen van elkaar en van voorwerpen in de klas of op de speelplaats.
- ⊗ Ze moeten het perspectief gebruiken om een bepaald gevoel weer te geven.
- ⊗ Bespreek daarna in de klas welk effect de foto's hebben, welk perspectief ze hebben gebruikt en waarom.
- ⊗ Ga nog een stapje verder en laat je leerlingen elkaar nu ook in duo's filmen of foto's nemen in dezelfde perspectieven.

Laat je ook inspireren door het visuele [Pinterest-prikkbord](#) van *Red de jungle*. Je vindt er de beeldmateriaal bij de opdrachten rond bedreigde diersoorten, camerastandpunten en Borneo, en nog meer voorbeelden van claymotion.

Animal Welfare Institute (z.d.), List of Endangered Species, geraadpleegd op 8 april 2025, van awionline.org/content/list-endangered-species

Hermans, G. (n.d.). Regisseur Claude Barras over Red de jungle. J'E.F. Geraadpleegd op 5 mei 2025, van <https://www.jeugdfilm.be/blog/regisseur-claude-barras-over-red-de-jungle>

Ifaw (z.d.), 10 of the most endangered animals in Europe in 2025, geraadpleegd op 8 april 2025, van ifaw.org/international/journal/most-endangered-species-europe

ifaw (z.d.), 16 van 's werelds meest bedreigde dieren,
geraadpleegd op 8 april 2025, van [ifaw.org/nl/journal/
meest-bedreigde-diersoorten](https://ifaw.org/nl/journal/meest-bedreigde-diersoorten)

Ultimate Kilimanjaro (z.d.), The 20 Rarest Animals in the World (Critically Endangered Species), geraadpleegd op 8 april 2025, van ultimatekilimanjaro.com/rarest-animals-in-the-world-critically-endangered-species/

VPRO Gids (z.d.), Claude Barras werkte maar liefst acht jaar aan zijn stopmotion-film Red de jungle, geraadpleegd op 8 april 2025, van vprogids.nl/cinema/lees/artikelen/interviews/2024/Claude-Barras-werkte-maar-liefst-acht-jaar-aan-zijn-stopmotion-film-Red-de-jungle.html

Wikipedia (z.d.), Borneo, geraadpleegd op 8 april 2025, van nl.wikipedia.org/wiki/Borneo

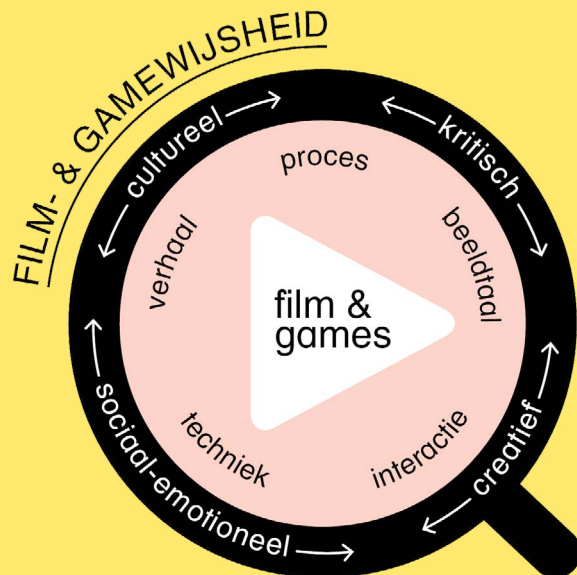
Wikipedia (z.d.), Orang)oetans, geraadpleegd op 8 april 2025, van nl.wikipedia.org/wiki/Orang-oetans

Wikipedia (z.d.), Penan, geraadpleegd op 8 april 2025, van nl.wikipedia.org/wiki/Penan

Zoo Planckendael (z.d.), Welkom in Orang-oetan Kingdom!,
geraadpleegd op 8 april 2025, van zooplanckendael.be/nl/orang-oetans/

Film- en gamewijsheid: het JEF model

J'E.F zet film en games in om de kritische, culturele, creatieve en sociaal-emotionele competenties van kinderen en jongeren aan te wakkeren. Deze competenties zijn belangrijk, zeker in onze gemediatiseerde en beeldgerichte samenleving. Onze visie hierop bundelden we in ons [model film- en gamewijsheid](#).

We ontwikkelden een eigen [methodiek](#) die zich focust op het leerproces en vertrekt vanuit de authentieke leeromgeving van de deelnemer en maker. De actieve betrokkenheid van de deelnemers en het plezier tijdens dit proces zijn voor ons cruciaal.

Op zoek naar inspiratie?

Algemene werkvormen rond film

Deze [verzameling van werkvormen](#) helpt je om film te bespreken in de klas. De verschillende opdrachten kunnen aangepast worden op maat van jouw leerlingen.

Zelf films maken

J'E.F inspireert en stimuleert kinderen en jongeren die zelf films willen maken en experimenteren met audiovisuele media. Op [onze website](#) vind je allerlei handige tutorials, websites en apps om met film aan de slag te gaan.

Facebookgroep voor leerkrachten

Zit je met een filmwijze vraag? Stel ze in onze [Facebookgroep van 'Film met de klas'](#). Onze community helpt je verder. Of heb je zelf een tip? We kijken er alvast naar uit.

Vorming of nascholing rond film

In onze vormingen delen we graag onze jarenlange expertise. Op een actieve manier leggen we onze inzichten voor aan leerkrachten en begeleiders. Je vindt ons aanbod op [onze website](#).

Les in beeld

Verder werken rond een thema? [Les in beeld](#) is een handig platform vol inhoudelijke werkvormen en thematische kortfilms voor in de klas.